

?? Güvenli?i Uzmanlar?n?n Sorunlar? Ölçe?i (Challenges of Occupational Safety Specialists Scale)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?? Güvenli?i Uzmanlar?n?n Sorunlar? Ölçe?i (*Challenges of Occupational Safety Specialists Scale*). Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23792>

Özet

?? Güvenli?i Uzmanlar?n?n Sorunlar? Ölçe?i, 2019 y?l?nda ?eyhmus Aksoy ve Nuri Mamato?lu tarafından geli?tirilmif? olan, i? güvenli?i uzmanlar?n?n mesleki görevlerini yerine getirirken kar??la?t?klar? zorluklar? sistematik olarak ölçmeyi amaçlayan kapsaml? bir araçtır. Ölçek, hem uygulamaya yönelik temel zorluklar? hem de kurumsal yap?dan kaynaklanan organizasyonel engelleri de?erlendirmek üzere tasarlanm??tır. Toplam 34 maddeden olu?an bu geli?tirme çal??mas?, yap?sal geçerli?ini Aç?mlay?c? ve Do?rulamalı Faktör Analizleri (AFA ve DFA) ile kan?tlam??, yüksek iç tutarlılık güvenirlilik katsayılar? elde etmiştir.

Ölçek, Ana Sorunlar (6 faktör) ve Organizasyonel Sorunlar (1 faktör) olmak üzere iki ana bile?en alt?nda toplanm??tır. Bu yap?, uzmanlar?n i?veren bilinci eksikli?i, kaynak yetersizli?i ve mevzuattan do?an zorluklar gibi çe?itli alanlardaki alg?lar?n? ölçmekte kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

?? Güvenli?i Uzmanlar???, Mesleki Sorunlar, ?? Sa?l??? ve Güvenli?i, Ölçek Geli?tirme, Organizasyonel Zorluklar, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

?eyhmus Aksoy, Nuri Mamato?lu

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, Türkiye'de görev yapan i? güvenli?i uzmanlar?n?n mesleki faaliyetleri s?ras?nda kar??la?t?klar? zorluklar? ve engelleri sistematik bir ?ekilde belirlemek ve ölçmektir. Ölçek, özellikle i?verenlerin tutumlar?, çal??anlar?n kat?lım seviyeleri ve yasal/mevzuat kaynaklı k?s?tlamalar gibi uzmanlar?n performans?n? do?rudan etkileyen faktörleri tespit etmeye odaklanm??tır.

Elde edilen veriler, i? sa?l??? ve güvenli?i alan?ndaki politika yap?c?lar ve e?itim kurumlar? için uzmanlar?n kar??la?t??? pratik sorunlara yönelik somut kan?tlar sunarak iyile?tirme stratejilerinin geli?tirilmesine katkıda bulunmay? hedeflemektedir.

Yap?

?? Güvenli?i Uzmanlar?n?n Sorunlar? Ölçe?i, uzmanlar?n deneyimledi?i zorluklar? iki ana boyutta ele alan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir: Ana Sorunlar ve Organizasyonel Sorunlar. Ölçek toplam 34 maddeden olu?maktadır.

Ana Sorunlar Ölçe?i, i? güvenli?i uzmanlar?n?n görevlerini yerine getirirken kar??la?t?klar? d??sal ve içsel zorluklar? kapsamaktadır. **Organizasyonel Sorunlar Ölçe?i** ise daha çok kurumsal yap? ve yönetim süreçlerinden kaynaklanan tek bir boyutu temsil etmektedir. Bu ayr?m, uzmanlar?n sorunlar?n?n kayna??n? (çevresel mi yoksa kurumsal m?) daha net anlamay? sa?lamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amacıyla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Analizler, organizasyonel sorunlar?n ana sorunlardan ayr? bir ölçek olarak de?erlendirilmesi gerekti?ini göstermi?tir.

Ana Sorunlar Ölçe?i: AFA ve DFA sonuçlar?, 28 maddeden olu?an 6 faktörlü bir yap?y? desteklemi?tir.

Organizasyonel Sorunlar Ölçe?i: Analizler sonucunda bu alt ölçek için 6 maddeden olu?an tek (1) faktörlü bir yap? ortaya ç?km??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlı?k güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Elde edilen de?erler, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Organizasyonel Sorunlar Ölçe?i: Cronbach Alfa iç tutarlı?k güvenilirli?i de?eri .818 olarak hesaplanm??t?r.

Ana Sorunlar Ölçe?i: Cronbach Alfa iç tutarlı?k güvenilirli?i de?eri oldukça yüksek bir de?er olan .954 olarak bulunmu?tur.

Faktör Analizi

Ölçek, faktör analizleri sonucunda toplam 7 faktör ve 34 madde ile iki ana yap? alt?nda toplanm??t?r. Ana Sorunlar Ölçe?i, uzmanlar?n kar??la?t??? spesifik zorluklar? detayland?rmak üzere alt? faktöre ayr?lm??t?r:

??vereninin Yetersiz Fark?ndal???: 13 madde

Yetersiz Kaynak Sa?lanmas?: 3 madde

Çal??anlar?n Önemsememesi: 3 madde

Çal??anlar?n Kat?l?m ?steksizli?i: 3 madde

Mevzuattan Kaynaklanan Sorunlar: 3 madde

Yasadan Kaynaklanan Sorunlar: 3 madde

Organizasyonel Sorunlar Ölçe?i ise 6 maddeden olu?an tek bir faktör olarak ayr?lm?? ve bu faktörün organizasyon içi süreçleri temsil etti?i belirlenmi?tir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 6'l? Likert Ölçe?i. Derecelendirme seçenekleri ?unlard?: 1=kesinlikle kat?lm?yorum, 2=kat?lm?yorum, 3=k?smeden kat?lm?yorum, 4=k?smeden kat?l?yorum, 5=kat?l?yorum ve 6=kesinlikle kat?l?yorum.

Language Available: Türkçe

Population Group: ?? Güvenli?i Uzmanlar?

Age Group: Yeti?kin Çal??an Popülasyonu

Population Details: Türkiye Cumhuriyeti s?n?rlar? içerisinde çe?itli sektörlerde görev yapan ?? Güvenli?i Uzmanlar?.

Test Methodology: Özbildirim (Self-report)

Anahtar Kelimeler

?? sa?l???, Mesleki riskler, Organizasyonel psikoloji, Güvenirlilik, Likert Ölçe?i, AFA, DFA, ??veren Bilinci.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?eyhmus AKSOY

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: seyhmus.aksoy1@gmail.com

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?. Ölçe?in kullan?m? veya adaptasyonu ile ilgili izinler için

sorumlu yazar ?eyhmus Aksoy ile do?rudan e-posta yoluyla ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir. Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Aksoy, ?. , & Mamato?lu, N. (2019). Challenges of Occupational Safety Specialists Scale: A scale development study. *K?br?s Türk Psikiyatri ve Psikoloji Dergisi*, 1(2), 76-84. doi:10.35365/ctjpp.19.1.09

Dergiye eri?im linki: ktpndergisi.com

Orijinal makalenin PDF dosyas? ?uradan indirilebilir: is-guvenligi-uzmanlarinin-sorunlari-olcegi-challenges-of-occupational-safety-specialists-scale-toad.pdf

?? Güvenli?i Uzmanlar?n?n Sorunlar? Ölçe?i Maddeleri (Challenges of Occupational Safety Specialists Scale)

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddesi, orijinal dilde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

1m: Hizmet verdi?im i?ler(ler)inde i?veren, çal??anlar? gerekli makine, ekipman, cihaz, araç ve gereçleri sa?lamadan çal??t??r?